

Povodom dvadesetog broja “Gračaničkog glasnika” - osvrt urednika

OmerHAMZIĆ

DESET GODINA u životu jednog naroda, jednog grada, jedne čaršije, u historijskom smislu zehra je božja. Toliko je opet veliko da se ne bi moglo smjestiti ni u kakvu knjigu. U slučaju “Gračaničkog glasnika”, to se makar pokušalo: za deset minulih godina iz štampe je izašlo 20 svezaka i 2.500 stranica teksta o Gračanici. To je mnogo više nego što je zapisano o ovoj čaršiji od njenog postanka – do pojave ovog časopisa.

U želji da ovu radost podijelim sa svima onima koji su na bilo koji način podržavali i “gurali” ovaj izdavački projekat (od sponzora, do mnogobrojnih saradnika, čitalaca i poštovalaca ovog časopisa), osim prvih utemeljitelja Časopisa – Općine Gračanica i gračaničkih preduzeća “Grin”, “Širbegović”, “Park”, “Sokolović” i “Eurogalant” – kojima izražavam zahvalnost za podršku kad je bila najpotrebnija, ne usuđujem se spomenuti više ni jedno ime (pojedince, firme ili institucije), ne zato što mnogi to nisu zaslužili, već iz bojazni da u ovom kratkom, ipak prigodnom govorenju, neko ne bude nehotice izostavljen. Uostalom, svi su oni “upisani” na stranicama ovog časopisa. Svakom od njih upućujem riječi neizmjerne zahvalnosti s pozivom da nastavimo ispisivati “Gračanički glasnik” još kvalitetnijim i još ljepšim rukopisom.

Na stranicama ovog časopisa već je zapisano kako je to sve počelo, sada već podaleke 1996. godine, u prvim mjesecima velikih nada i još većih postdejtonskih razočarenja na prostorima Bosne i Hercegovine. Dok se u Gračanici podizala, posljednjom četničkom granatom sa Ozrena, srušena munara

Ahmed-pašine džamije, a nezasrle ratne rane još uvijek užasno boljele, po prvi puta (bar nam se tako činilo), mi preživjeli, počeli smo uviđati koliko malo znamo o tom svom Budimliji, o toj svojoj Gračanici, prepunoj Bosne. Svjesni da nam se historija ponavlja na najgori mogući način, tražili smo načina kako da se suprotstavimo općem zaboravu sebe. Sada se tek vidi koliko je to bilo naivno. Želja je bila prevelika, a snaga premalehna da se to i ostvari.

Ali kao za inat, nekako iz te želje i htenjenja, rodila se ideja o pokretanju časopisa, historijsko-kulturološkog usmjerenja, prije svega na širi prostor Gračanice, ali bez bilo kakvih ograda i lokalnog zatvaranja. Nije bilo lahko održati, tu na prvi pogled, protivrječnu programsku koncepciju časopisa. U početnom periodu, doista, problema je bilo premnogo, iskustva i novaca premalo. Mnogi su mislili da na tom konceptu projekat i onako neće dugo “držati vodu”, pa su ga kvalifikovali kao donkijhotovski pokušaj dvojice-trojice zanesenjaka. Neki prijatelji su me, sjećam se, sasvim ozbiljno pitali zar se nisam mogao prihvatiti nekog pametnijeg posla.

Kad je izašao prvi, a zatim i drugi, pa treći broj Časopisa, novine su pisale da se desilo “kulturno čudo u Gračanici”. Nikad nisam mogao do kraja razumjeti koji je bio smisao takvih naslova. Kad se časopis definitivno “zalaufovao” i dobio svoju konačnu profilaciju, te počeo okupljati saradnike iz Sarajeva, Tuzle i drugih većih gradova Bosne i Hercegovine i kad je, konačno, putem interneta “izašao u bijeli svijet”, jedni su

hvaleći časopis, govorili o njemu kao o nekom slučajnom “kulturnom poduhvatu” u Gračanici, dok su drugi iskreno vjerovali da to neće biti poduhvat kratkog daha, već projekat “na duge staze”.

U prvom planu bila nam je afirmacija bošnjačkog, bosansko-hercegovačkog stvaralaštva i kulture međusobnog uvažavanja i tolerancije, historiografija bez nacionalističkih i ideoloških floskula i mitova, trajna antiratna poruka i realna vizija budućnosti ove zemlje. Ustrajavajući na afirmaciji istinskih umjetničkih vrijednosti i insistirajući na stručnoj i naučnoj valorizaciji historiografskih i drugih priloga u svim rubrikama Časopisa, nismo podlegli pritiscima onih koji su činili sve da ovaj časopis ukinu, ili kako su govorili da ga ugaše.

“Gračanički glasnik” ide dalje, a oni ostaju tamo gdje im i jeste mjesto.

Sa svojih 20 brojeva i 10 godina kontinuiranog izlaženja, kao svojevrсна historijska čitanka ili knjiga o Gračanici, ovaj časopis dobio je svoje mjesto u svim važnijim bosanskohercegovačkim bibliotekama, naučnim i kulturnim institucijama, fakultetima i školama. Postao je mjera vrijednosti i pokretač mnogih kulturnih inicijativa i poduhvata “na domaćem terenu”. Odavno se pojavljuje kao nezaobilazan izvor historijskih i drugih podataka, ne samo o Gračanici, već i o mnogim kulturološkim, književnim i historijskim procesima, pojavama i fenomenima u Bosni i Hercegovini. Već je “ušao” u mnoge diplomatske radove, magistarske i doktorske disertacije naših talentovanih momaka i djevojaka.

To je najveća nagrada svima onima koji su se na bilo koji način “upisali” u ovu gračaničku “knjigu utisaka”.

Uspjeli smo stvoriti, bez sumnje, najgračaničkiji proizvod u istoriji Gračance, nje-

Glavni i odgovorni urednik Omer Hamzić

no kulturno-povijesno ogledalo – svjedočanstvo trajne vrijednosti i pouzdan historioografski almanah, kulturološki informator i poetska antologija prepoznatljivog sentimenta, obojena zavičajnim emocijama i univerzalnim porukama pod znakom Bosne.

“Gračanički glasnik” je danas jasno profilisana kulturološko-historijska periodika, programski tako usmjerena i čvrsto utemeljena da će, akobogda nadživjeti nas, svoje tvorce i pokretače i trajati, nećemo reći ono što je jednom prilikom sasvim ozbiljno izgovorio jedan moj prijatelj – do Kijamet-skog dana, već dok traje Gračanica.

Kako je lijepo što u svemu tome ima dio “najboljeg” mene.

Neka mi se oprostí ovo malo privatnosti. Ja ne mogu sakriti radost pred veličinom ovog uspjeha.

Uostalom, ponekad nije pristojno biti skroman.